

הסיפור שלא היה – הפסקת חשמל בטהראן

ידיעות על מתקפת סייבר – חדשות? או חדשות כזב?

ביום רביעי שעבר, 18 באוקטובר, אחר הצהריים, פרסמה קבוצת האקרים ישראלית (?) בשם RedEvils שהם עומדים לתקוף בשש בערב (שעון ישראל) את רשת החשמל האיראנית. הידיעה על תקיפת הסייבר הצפויה צוטטה ופורסמה ברחבי הרשת, כמו גם בכלי תקשורת ישראלים.

בשעות הערב של אותו היום, שוב פרסמה קבוצת RedEvils הודעה, והפעם נאמר שהם הצליחו לפרוץ למערכת החשמל בטהראן וסביבתה, ולעשרות מערכות רגישות אירניות אחרות (לא מסרו פרטים לאיזה מערכות פרצו) וכן נאמר שניתקו את החשמל והתקשורת לעשרות אלפי איראנים בטהראן וכפרים מסביבה.

בכלי תקשורת ישראליים (ערוץ 12 לדוגמה) באתרי אינטרנט (אתר רוטר לדוגמה, שטען שבערוץ 14 פורסמה ידיעה) וכך גם בשלל חשבונות רשתות חברתיות, או כמו שמי שלא טורחים לבדוק את אמינות הידיעות שהם מפרסמים, נוהגים לומר: "בכל מקום" פורסמה ידיעה על הפסקת חשמל בטהראן / בחצי טהראן / במקומות רבים באיראן.

ראיתי חלק מהפרסומים, וכמובן שהסתקרנתי, אבל הייתי עסוק בדברים אחרים, אז לא הלכתי לבדוק בעיתונות האיראנית וברשתות האיראניות מה קרה והאם באמת "חצי טהראן" מנותקת מחשמל.

בעשר בלילה קיבלתי הודעה של איש סייבר שאני מעריך, ששאל אם ראיתי את הדיווחים ואם יש לזה אימות מאיראן. אז עבורו עשיתי בדיקה זריזה, וזו ההודעה ששלחתי לו:

Aviad, [18/10/2023 22:20]

אם נתעלם ממה שעולה ברשתות החברתיות שלא בשפה הפרסית, אז לא עולים הרבה דיווחים בנושא. בעיתונות האיראנית יש התעלמות.

ברשתות איראניות אין הרבה דיווחים, שזה מעניין בפני עצמו, וגם אין הדהוד ידיעות בין חשבונות ופלטפורמות רשתות חברתיות שונות.

הנה הודעה לדוגמה שמצאתי ברשתות האיראניות:

گروه هکری شیطان سرخ (Red Evil) مسئولیت حمله سایبری به زیرساخت‌های ج.ا.رو بر عهده گرفت؛ تهدید کرد حمله‌ی بعدی بزرگ‌تر و شدیدتر خواهد بود.

شبکه‌ی برق رسانی در ایران در بسیاری نقاط مختل شده.است

ובעברית:

קבוצת ההאקרים של Red Evil לקחה אחריות על מתקפת סייבר על תשתית חברת חשמל, ומאיימת להפוך את המתקפה הבאה לגדולה וחמורה יותר.

רשת החשמל באיראן שובשה במקומות רבים.

* לא יודע אם הדיווחים הלא רבים שראיתי אכן משקפים מציאות של פגיעה נרחבת ברשת החשמל בטהראן / במקומות רבים כפי שמובא בדוגמה לעיל.

* ציפיתי כבמקרי עבר על תקיפות סייבר באיראן / פגיעה מורגשת בתשתיות, לראות מעבר והדהוד דיווחים בין פלטפורמות ופרסום הודעות גם בשפות נוספות, אבל בסריקה הקצרה שעשיתי, עוד לא ראיתי זאת. מצד שני, אם אכן יש פגיעה מהותית שגם השביתה את הרשת הסלולרית ואת הרשתות הסלולריות באזורים שנפגעו, זה יכול להסביר חלקית את מיעוט הדיווחים ואת זה שעוד לא רואים את המעבר ושיתוף הדיווחים בין הפלטפורמות והשפות. (אבל עדיין מוזר, וזה רק הסבר חלקי)

אנסה לעשות סריקה נוספת יותר מאוחר, ואם לא אוכל הלילה, אז אנסה מחר.

?????, [22:31 18/10/2023]

תודה רבה!! זה סיפור מעניין, קצת מרגיש לי שהדיווח הזה לא אמין מספיק

Aviad, [18/10/2023 22:34]

אני עוד לא יודע לומר אם באמת התבצעה תקיפת סייבר על רשת החשמל באיראן, והאם גרמה להפסקות חשמל, היכן ולכמה זמן. נקווה שבהמשך יתבהרו הדברים ואולי אף נצליח למצוא מסמכים שיוכלו שישפכו יותר אור על הסיפור.

בבוקר יום חמישי, ה 19 לחודש, היות ועדיין הייתי עסוק בדברים אחרים, מעבר לסריקה זריזה בשעות הבוקר המוקדמות, שלא העלתי דבר פרט להפסקת חשמל "רגילה" נקודתית בהיקף לא חריג באזור קטן, שאינה שונה מהפסקות חשמל שגרתיות באיראן, לא התפנית להמשיך לבדוק את נושא הפסקת החשמל שהייתה או לא הייתה "בחצי טהראן", וכשבצהריים התפנית לראות את ההודעה ששלח לי בבוקר, האדם שפנה אלי בלילה, בה אמר שהוא המשיך לחפש מידע בטוויטר וערוצי חדשות וכד', ולא מצא שום אזכור להפסקת חשמל בליל אמש, והוסיף שיתכן שמדובר בדיעת פייק. למקרא דבריו, עניתי לו את הדברים הבאים:

Aviad, [19/10/2023 13:06]

?????, איש טוב,

מצטער אבל עוד לא הגעתי לזה היום, ולא נמצא עכשיו מול המחשבים.

להבנתי היו הפסקות חשמל, אבל לא בהיקף חריג לאיראן.

לא הייתי ממהר לקבוע חד משמעית שמדובר בפייק, וגם לא שמדובר במתקפת סייבר שהפילה את רשת החשמל האיראנית במקומות רבים.

ייתכן שכמו במקרים אחרים בעולם מתקפות הסייבר באיראן, האמת נמצאת איפשהו בין לבין.

מקווה שאוכל בשעות הקרובות לנסות לבדוק את הנושא.

חילופי ההודעות ביננו נמשכו:

Aviad, [19/10/2023 13:11]

רק אזכיר שרוב פלטפורמות הרשתות החברתיות שנמצאות בשימוש באיראן, הן פלטפורמות מקומיות, חלקן מוגבלות לשימוש בטלפון איראני בלבד, חלקן גם בעלי מס' טלפון זר יכול להירשם לשירות, וחלקן ללא ממשק וובי, וניתנות לשימוש רק במכשירים סלולריים.

בטוויטר יש שימוש, אבל מוגבל ומועט יחסית, מבין הרשתות הגלובליות, לאינסטגרם יש נוכחות גבוהה יותר.

וכן, חיפש בפרסית במקומות הנכונים, עדיף מחיפוש באנגלית בגוגל או בטוויטר.

??????, [13:12 19/10/2023]

תודה, אז יכול להיות שהיה אירוע אמיתי ורחב ולא נחשפנו אליו כי אנחנו לא חשופים למידע שזורם משם

Aviad, [19/10/2023 13:12]

לא ראיתי אתמול עדות להפסקת חשמל בחצי טהראן.
אולי חיפשתי בחצי הלא נכון :

Aviad, [19/10/2023 13:13]

אם הוא באמת היה משמעותי כנטען, אני מניח שהיינו רואים לכך עדויות ברשתות, כולל ברשתות החברתיות הגלובליות המוכרות לכולנו

היות ולא יכולתי לפנות את הזמן לבצע בדיקה מעמיקה יותר מאשר סריקה זריזה, שבה שוב לא מצאתי עדות להפסקת חשמל בטהראן וסביבותיה, פניתי לעזרת שלושה מומחים לאיראן, ושאלתי אותם שאלה זהה:

Aviad [10/19/2023 13:42]

שאלת תם בהמשך לפרסום של קבוצת האקרים ישראלים על שעומדים לתקוף ואחר כך גם שתקפו את רשת החשמל באיראן, בלילה לא ראיתי ידיעות מעטות ברשתות, אבל לא ראיתי תפוצה רחבה ולא מעבר ידיעות בין פלטפורמות הרשתות החברתיות השונות.

האם אתה ראית עדויות להפסקות חשמל נרחבות בחצי טהראן ו/או מקומות רבים באירן?

התשובות שקיבלתי משלושת המומחים הייתה זהה, וניתן לסכם אותה במילים:
לא הייתה הפסקת חשמל בטהראן.

לאחר הבדיקה עם המומחים, שלחתי הודעה לאדם שפנה אלי בנושא:

Aviad, [19/10/2023 13:52]

היות וייקח זמן עד שאוכל לבצע בדיקה רצינית, שאלתי עכשיו שלושה מומחי איראן (שניים מהם שמות מוכרים מאוד בציבור, השלישי לא מוכר לציבור הרחב) וגם הם לא מכירים הפסקת חשמל בחצי טהראן או משהו חריג אחר.

מילה לסיכום

במיוחד בימים אלה, צריך לצרוך חדשות בתבונה ולא לקבל פרסום ידיעה זו או אחרת כתורה מסיני, אלא לבדוק אמינות הידיעה, גם אם ראינו אותה בערוץ טלוויזיה, או באתר חדשות, או "בכל מקום" ברשתות החברתיות.

בימים אלה, יותר מתמיד, עלולים ליפול לחדשות כזב שראו "בכל מקום" ולא לבצע בדיקה בסיסית לאמינות הידיעה, לפני שמפיצים אותה הלאה כ"חדשות". זה גם הזמן להזכיר לכם, הקוראים, בידקו אמינות מקור ואמינות ידיעה.

אזכיר לכם שחמאס-דאעש ושאר ארגוני הטרור הפלסטינים, מציפים אותנו ואת העולם בשקרים, והעולם מקבל את הפייק ניז של התעמולה הפלסטינית כדיווחי אמת, ומעלה את השקרים בכלי התקשורת השונים.

גם חיזבאללה ממשיך כתמיד לפרסם את קשקושי הפייק בהם הם מתמחים, וכתמיד יש אצלנו ובעולם מי שקונים את שקרי חיזבאללה כדיווחים "אמינים", וכך שוב מגיעה תעמולה שקרית לחדשות.

מעל כולם מנצחת איראן בקמפיינים מתוזמרים היטב של הפצת חדשות כזב, גם כנגד ישראל וגם כנגד כל מדינה שמשטר המולות ומשרתיו במשמרות המהפכה שמים לעצמם למטרה, כגון ארה"ב, קנדה, גרמניה, בריטניה ועוד.

האיראנים מפיצים סוגים רבים של חדשות כזב למטרות שונות, כגון ניסיון דמורליזציה בישראל, ו/או בניסיון לפלג ולסכסך בין חלקי החברה הישראלית כמו גם במדינות אחרות, ו/או להפחיד את ישראל שאוי ואבוי לנו אם נמשיך לעשות את מה שאנחנו עושים ונרגיז אותם, כי יוואו ייוואו מה שהם יעשו לנו...

כאמור, כך המשטר האיראני עושה גם למדינות שונות, או אפילו פונה לאיים על כוואולם, כדוגמת ניסיונות ההפחדה המופנים לכל העולם, שאם יקרה XYZ אז איראן תסגור את מצרי הורמוז במפרץ הערבי ו/או מצר באב אל-מנדב שבכניסה לים סוף.

וזה הזמן לומר **תודה לבני סבטי, יוסי מנשרוף, ולמרדכי כ.** שעזרו לי לברר אם הייתה הפסקת חשמל "בחצי טהראן" או שלא.